

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

Συνεδρίαση της Αντιπροσωπείας του Τ.Ε.Ε.

στις 8 και 9 Απριλίου του 2023

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

Στις μέρες μας και εάν έστω ελάχιστα απασχοληθούμε με τα θέματα του Τεχνικού Επιμελητήριου, μία είναι η κυρίαρχη διαπίστωση. Η πολύ μικρή συμμετοχή των συναδέλφων μας -και ειδικότερα των νεότερων- στα δρώμενα του Τ.Ε.Ε. Ζοφερό παράδειγμα, οι εκλογές των προηγούμενων περιόδων. Το 2015 συμμετείχαν περίπου 33 χιλ. Μηχανικοί και το 2019 περίπου 32,2 χιλιάδες. Στις ερχόμενες εκλογές πόσο να υποθέσουμε ότι θα είναι το ποσοστό των συναδέλφων μας που θα ενδιαφέρονται ; Ένας στους τέσσερεις ή μήπως και χειρότερα ;

Πάντως και εάν δε ληφθούν δραστικά μέτρα -απίθανο από ότι μπορεί να γίνεται αντιληπτό για τα όργανα διοίκησης της τρέχουσας θητείας- τα κάθε είδους προβλήματα προφανώς θα χειροτερέψουν. Με τους λόγους να είναι πολλοί και τις αιτίες να αναζητούνται σε βάθος χρόνου. Όμως κάποτε θα πρέπει να αρχίσει και η ανάταξη της κρατούσας κατάστασης. Διαφορετικά το Τ.Ε.Ε. θα καταλήξει «ο κρίκος» μιας συνολικότερα απαξιωμένης Ελλαδικής πραγματικότητας. Με αστάθμητες επιπτώσεις όχι μόνο σε ότι έχει σχέση με τις δραστηριότητες των μελών του αλλά πρώτα και πάνω από όλα με όσα αφορούν τη διαφύλαξη του κοινού και δημοσίου συμφέροντος των συμπολιτών μας.

Έλλειμμα αξιοπιστίας. Δύο λέξεις που τα λένε όλα.

1. Αλήθεια, για ποιο λόγο οι συνάδελφοί μας -και ιδιαίτερα οι νέοι- να θεωρείται ότι έχουν μέλλον ευοίωνο όταν τουλάχιστον για την τελευταία 40ετία ο επαγγελματισμός, οι επιστημονικές ιδιότητες και τα γνωστικά τους αντικείμενα «σταθμίζονται» από την Ελληνική Πολιτεία με διαθέσεις υποβάθμισης και ισοπέδωσης ; Καταλήξαμε η χώρα της «αλημούρας» πτυχίων και τίτλων επιστημονικών ειδικοτήτων. Διαβάζουμε ότι στην Ελβετία, το κράτος των 8,7 περίπου εκατομμυρίων κατοίκων και των καλύτερων πανεπιστημίων της Ευρώπης, οι νέοι που συνολικά φοιτούν σε αυτά ανέρχονται περίπου στις 150 χιλιάδες εκ των οποίων οι 40 χιλιάδες είναι διεθνείς φοιτητές. Στην Ελλάδα, με πληθυσμό 10 εκατ. οι φοιτητές των τριτοβαθμίων ιδρυμάτων της είναι περίπου 800 χιλιάδες (βλέπε σχετικό δημοσίευμα στο «Βήμα» της 2/12/2021). Με τις ειδικότερες ανά περιοχή, πόλη ή Πανεπιστήμιο συγκριτικές αναφορές, σε ότι αφορά τη χώρα μας να αποδεικνύονται ιδιαίτερα απαξιωτικές. Αυτές είναι οι συνθήκες αξιοκρατίας και οι σύγχρονες προοπτικές που θέλουμε να παρέχονται στους νέους μας ;

2. Στη «Ευρωπαϊκή» μας χώρα από το έτος 2000 και μέχρι σήμερα, στον τομέα παραγωγής των δημόσιων έργων και μελετών είχαμε :

α. Την ψήφιση έντεκα (11) Νομοθετικών Διαταγμάτων, των Ν.2940/2001, Ν.3164/2003, Ν.3263/2004, Ν.3316/2005, Ν.3669/2008, Ν.3886/2010, Ν.4155/2013, Ν.4219/2013, Ν.4412/2016, Ν.4782/2021 και

β. Την υπογραφή περίπου δέκα έξι (16) συνοδευτικών Προεδρικών Διαταγμάτων και περίπου πενήντα (50) Πράξεων νομοθετικού περιεχομένου ή Υπουργικών Αποφάσεων ή Εγκύκλιων Οδηγιών (!!).

Υπάρχει άλλο παράδειγμα χώρας της Ευρώπης που οι πολίτες και οι παραγωγικές της τάξεις να γίνονται δέκτες τέτοιων, ευρείας κλίμακας νομοθετικών παρεμβάσεων ή αλλαγών ; Μέσα από τις χωρίς ουσία «πολιτικολογίες», τις από τα πράγματα ξεπερασμένες μικροκομματικές αντιλήψεις ή αντιπαραθέσεις και τις κάθε είδους υστεροβουλίες ή σκοπιμότητες ; Μπορεί με αυτό τον τρόπο να διασφαλίζονται συνθήκες ισονομίας και ισοπολιτείας σε επίπεδο παραγωγικών διαδικασιών ή να ευελπιστούμε στην απρόσκοπτη εξυπηρέτηση του κοινού και δημοσίου συμφέροντός των συμπολιτών μας ;

3. Οι απευθείας αναθέσεις των μελετών και έργων έγιναν κανόνας. Ιδιαίτερα για τους φορείς του Τομέα της Αυτοδιοίκησης. Υπάρχουν γεωγραφικές ενότητες της χώρας, που έχουν να βιώσουν διαγωνισμό για την ανάθεση μελέτης περισσότερο από μια δεκαετία. Αλήθεια, τότε οι δημόσιες υποδομές μπορούσαν να αποκτώνται με βέλτιστο τεχνοοικονομικά τρόπο ; Με τις προ 20ετίας περίπου συνθήκες παραγωγής (εκπόνηση των οριστικών μελετών και μετά οι διαγωνισμοί κατασκευής των έργων) ή τις κατοπινές των απευθείας αναθέσεων, των έργων παραχώρησης και των ΣΔΙΤ ; Υπάρχουν συμβάσεις παραχώρησης των οποίων το οικονομικό αντικείμενο πολλαπλασιάσθηκε πριν ακόμα ολοκληρωθούν. Η κατασκευή του Ε65 ξεκίνησε από το 2007 και με την προοπτική η υποδομή να είναι έτοιμη σε 66 μήνες. Πως μπορεί σήμερα να θεωρείται ότι εξυπηρετούνται οι ίδιοι αναπτυξιακοί στόχοι με αυτούς που ίσχυαν την εποχή που το έργο επιλέχθηκε ; Ποιες είναι οι απόψεις και δράσεις του Επιμελητήριου σε σχέση με όλα αυτά ;

4. Πριν από λίγα χρόνια το Τ.Ε.Ε. συμμετείχε στη διαδικασία έκδοσης των Προεδρικών Διαταγμάτων για τα επαγγελματικά δικαιώματα των μελών του. Δεν θα αναφερθούμε στις όποιες ελλείψεις. Υπάρχουν χαρακτηριστικότερα θέματα που στιγματίζουν την προσπάθεια. Όπως το γεγονός που τη σημερινή εποχή θεωρείται ότι θα μπορούσε στα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων ενός πενταετούς κύκλου σπουδών (Πολιτικοί Μηχανικοί) να συμπεριλαμβάνονται και όλα τα δικαιώματα ενός άλλου ισότιμου πενταετούς κύκλου σπουδών (Τοπογράφοι Μηχανικοί). Ακριβώς σύμφωνα με τις αντιλήψεις της πριν από 90 χρόνια εποχής αλλά και τόσο άδικα ή λάθος σε ότι αφορά τις εξελίξεις των τεχνών και επιστημών. Σχεδόν τα ίδια ισχύουν και με τους αποφοίτους της σχολής των Μηχανικών Χωροταξίας που μπορεί να αποκτούν την ιδιότητα των μελετητών Οδοποιίας, χωρίς ιδιαίτερες γνώσεις ή χωρίς καμιά σχέση με τα επιστημονικά αντικείμενα των τομέων δημιουργίας και διαχείρισης εδαφικών υποβάθρων αλλά και των συνοδευτικών μεγάλων ή μικρών τεχνικών έργων. Με αυτά ως δεδομένα πως μπορεί να θεωρείται ότι υπάρχουν οι ελάχιστες αναγκαίες προϋποθέσεις για τη δημιουργία ελκυστικών προοπτικών σε ότι αφορά την άσκηση των επαγγελματικών μας δραστηριοτήτων ;

5. «Τα πάντα ρει και ουδέν μένει» και από αυτό τον κανόνα το Τ.Ε.Ε. δε μπορεί να είναι η εξαίρεση. Οι ανάγκες και προτάσεις για την αναθεώρηση του θεσμικού μας πλαισίου, που έχουν κατ' επανάληψη καταγραφεί σε προγενέστερες περιόδους, προέχουν για πολλούς και ευνόητους λόγους. Πρόκειται για προτεραιότητες που έχουν άμεση σχέση με την «αναβάπτιση» της αξιοπιστίας του φορέα μας και του κλάδου των Μηχανικών όπως επίσης και την «επαναδιατύπωση» της συμμετοχής μας στον «καμβά» του παραγωγικού ιστού της χώρας. Με τις απαραίτητες αλλαγές στις δομές του Τεχνικού Επιμελητηρίου, την ύπαρξη ασφαλιστικών δικλείδων σε ότι αφορά την άσκηση του ρόλου μας ενώπιον της πολιτείας αλλά και της Κοινωνίας όπως και τις εκλογικές διαδικασίες ανάδειξης των οργάνων διοίκησης. Μέχρι τότε οι ρόλοι στους κόλπους του Τ.Ε.Ε. θα μπορούν να αναλαμβάνονται χωρίς χρονικούς περιορισμούς ; Λες και δεν υπάρχουν άλλες δυνατότητες αξιοποίησης της τεχνογνωσίας των στελεχών μας.

6. Το μεγάλο στοίχημα της χώρας είναι η «ίσων αποστάσεων» περιφερειακή της ανάπτυξη & ο εύστοχος χωροταξικός της σχεδιασμός. Βέβαια η ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη μεταπολεμικά στην Ελλάδα ήταν πάντα το ζητούμενο. Σήμερα καταλήξαμε να είναι έλλειμμα πρώτου μεγέθους. Ειδικότερα μετά από τις δυσμενείς επιπτώσεις της επί μία περίπου 15ετία οικονομικής δυσπραγίας. Με το μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού να δραστηριοποιείται στις γεωγραφικές ενότητες των πολεοδομικών συγκροτημάτων με κέντρα την Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Και με τον παραγωγικό μας ιστό αποδεκατισμένο. Όταν η ευρύτερη περιοχή της πρωτεύουσας μιας χώρας περίπου των 10 εκατ. κατοίκων, έχει πληθυσμό της τάξεως των 4,5 εκατομμυρίων, δε μπορεί να μιλάμε απλά για «στρεβλή ανάπτυξη» αλλά για **έγκλημα**.

7. Η νομοθεσία, που ανά εποχή για τα θέματα της περιφερειακής ανάπτυξης θεσπίσθηκε, κρίνεται εκ του αποτελέσματος ανεπαρκής ή τέλος πάντων χωρίς ευδόκιμη συνέχεια. Είναι γνωστές οι χωροταξικές προτεραιότητες του Ν. 1337/1983 και οι ημιτελείς προσπάθειες -για τη μεγάλη πλειοψηφία των Ο.Τ.Α. της περιφέρειας- που από την Επιχείρηση Πολεοδομικής Ανασυγκρότησης (Ε.Π.Α., η πρωτοποριακή και ανεπανάληπτη...) είχαν δρομολογηθεί. Όσα επακολούθησαν δε χρειάζονται ιδιαίτερη ανάλυση. Άνισες συνθήκες διαβίωσης και πρωτόγνωρη κοινωνική ή οικονομική απομόνωση για μεγάλες γεωγραφικές ενότητες της χώρας. Αρκεί να συγκριθούν οι όροι έκδοσης «ηλεκτρονικών ταυτοτήτων» στα ακίνητα της Ρόδου, της Κρήτης ή των Αθηνών με όσα ισχύουν για τις περιοχές της «φτηνιάρικης» ενδοχώρας μας, όπως είναι οι ακατοίκητοι οικισμοί «στα ενδότερα» του Νομού Ευρυτανίας.

Θα πρέπει το συντομότερο ως χώρα να αλλάξουμε «ρότα». Και σε αυτή την κατεύθυνση το Τ.Ε.Ε. μπορεί και πρέπει να πρωταγωνιστήσει. Σε αντίθετη περίπτωση είναι αδύνατο να ευελπιστούμε σε σωστές και αποτελεσματικές διοικητικές παρεμβάσεις. Ούτε και στη βέλτιστη αξιοποίηση του παραγωγικού μας δυναμικού, για ελαχιστοποίηση των οικονομικών μας απωλειών μέσα από τις περισσότερο ελκυστικές συνθήκες άσκησης των όποιων δραστηριοτήτων.

Ο κατάλογος των θεμάτων ευρύτερου προβληματισμού είναι ιδιαίτερα μεγάλος. Ενδεικτικά και εκτός ημερήσιας διάταξης, όπως δηλώνεται, σημειώνονται τα παραπάνω. Μόνο με την παραδοχή ότι απέναντι στον κυκεώνα των προβλημάτων, που από τους Μηχανικούς σήμερα βιώνονται, χρειάζεται πρώτα και πάνω από οτιδήποτε άλλο η συναντίληψη όλων.

Λαμία, Απρίλιος 2023
 Ζαχαρόπουλος Στέλιος (Α.Τ.Μ.)
 Μέλος της Αντιπροσωπείας του Τ.Ε.Ε.